

DEL I Tio flervalfrågor. Varje fråga har fyra påståenden.

1	I boken <i>Pääomaturvattu sijoittaminen</i> nämns ett antal investerarmisstag, likaså de risker de kan medföra. Vilket av följande svarsalternativ är inte ett sådant investerarmisstag?	Pääomaturvattu sijoittaminen, s. 183 & 188-192.
	a) Investeraren har ett kort minne och glömmet den så kallade svansrisken.	F
	b) Teknisk illusion där investeraren överskattar betydelsen av enskilda attribut som underlag för investeringsbeslut.	F
	c) Snedvridet urval där investeraren överskattar aktivt förvaltade fonders förmåga att upprepa en god historisk avkastning.	F
	d) Riskaversion.	R
2	Det finns många olika mätare för investeringars avkastnings-risk-förhållande. Vilket av följande svarsalternativ är inte en sådan?	Ammattimainen sijoittaminen, s. 274-281.
	a) Beta.	R
	b) Jensens alfa.	F
	c) Sharpekvoten.	F
	d) Treynors mått.	F
3	Din kund överväger investera i en inhemsk företagsobligation som har en positiv kupongränta. Vilket av följande påståenden om företagsobligationens pris stämmer inte? Ledning: Bedöm påståendena utgående från <i>ceteris paribus</i> -principen, det vill säga utgående från att alla övriga faktorer hålls oförändrade.	Ammattimainen sijoittaminen, s. 173-179.
	a) Om avkastningskravet går upp sjunker obligationens pris.	F
	b) Vid jämförelse av två i övrigt likadana obligationer men med olika kupongränta är den obligation som har den högre kupongräntan värdefullare.	F
	c) Vid jämförelse av två i övrigt likadana obligationer men med olika löptider är den obligation som har längre löptid alltid värdefullare.	R
	d) Vid jämförelse av två i övrigt likadana obligationer med samma pris, är den obligation som kan bli föremål för förtida inlösen mera ofördelaktig ur investerarens synvinkel.	F
4	Din kund har tecknat varianten Extra av en Europa-aktieindexobligation. Det är frågan om en sedvanlig indexobligation vars alternativ Bas har en avkastningsfaktor om 70 procent medan alternativet Extra har en faktor om 120 procent. Alternativet Extra säljs till en överkurs om 10 procent medan alternativet Bas säljs till nominellt belopp. Teckningsavgiften uppgår till 2 procent av instrumentets pris. Hur stor avkastning får din kund om det underliggande indexet stigit med 5 procent från teckningsdagen? Vi ber dig med andra ord att beräkna den avkastning kunden skulle få om lånets slutdag vore omedelbart.	Pääomaturvattu sijoittaminen, s. 130-131 ja 207.
	a) Avkastningen är lägre än -8 procent (förlusten är med andra ord större än 8 procent).	F
	b) Avkastningen är mellan -8 procent och noll procent.	R
	c) Avkastningen är mellan noll procent och +8 procent.	F
	d) Avkastningen är högre än +8 procent.	F

5	Din kund har investerat i en aktie vars beta är 0,45. Vad är den förväntade avkastningen på aktien enligt CAPM om den riskfria räntan är 0,5 procent och marknadsriskpremiet fem procent?	Ammattimainen sijoittaminen, s. 273.
	a) Lägre än 2 procent.	F
	b) 2-6 procent.	R
	c) 6-8 procent.	F
	d) Mer än 8 procent.	F
6	Betrakta en situation där föräldrarna investerar för sitt barns räkning med barnets egna pengar. För vilken av följande investeringar krävs ett tillstånd från magistraten?	Nousiainen-Sundberg s. 38-39.
	a) Statsobligationer som är emitterade av den finska staten.	F
	b) Aktier som handlas på en reglerad marknadsplats i Finland.	F
	c) Placeringsfonder som är registrerade i Finland och som omfattas av direktivet om placeringsfonder.	F
	d) Aktier som inte handlas på en reglerad marknad.	R
7	AA äger en indexobligation vars nominella belopp är 10 000 euro men som hon köpte år 2012 för 13 000 euro, det vill säga till en överkurs. Då indexobligationens löptid i dag utgår betalas AA kapitalet om 10 000 euro samt ett tilläggsbelopp om 2 000 euro före skatt. I beskattningen ger investeringen upphov till en	Placerarens skatteguide 2017, s. 13-14.
	a) överlåtelsevinst om 2 000 euro.	F
	b) överlåtelsevinst om 12 000 euro.	F
	c) överlåtelsevinst om noll euro, men en inkomst om 2 000 euro som omfattas av källskatt.	F
	d) överlåtelseförlust om 3 000 euro och en inkomst om 2 000 euro som omfattas av källskatt.	R
8	Din kund BB köpte i juni 2008 1 000 aktier i Y Abp till ett inköpspris om 30 euro per aktie (inklusive kostnader). I april 2015 genomförde Y Abp en emission utan vederlag där man för varje gammal aktie fick två nya aktier. Efter emissionen hade BB således 3 000 aktier i Y Abp. BB säljer alla aktier i dag och får 5 euro per aktie efter att kostnaderna beaktats. Hur stor är överlåtelsevinsten/-förlusten totalt?	Fasoúlas, Manninen, Niiranen s. 109-110.
	a) 25 000 euro överlåtelseförlust.	F
	b) 21 000 euro överlåtelseförlust.	F
	c) 15 000 euro överlåtelseförlust.	R
	d) 4 000 euro överlåtelsevinst.	F

9	CC får 2017 en utdelning om 1 000 euro före skatt på sina Teliiaaktier. Eftersom Teliia är ett svenskt bolag och CC allmänt skattskyldig i Finland har en källskatt om 15 procent burits upp i Sverige. CC har inga andra kapitalinkomster. Hur stor skatt ska betalas på utdelningen i Finland?		Placerarens skatteguide 2017, s. 9 och 49-50.
	a) 0 euro.	F	
	b) 60 euro.	F	
	c) 105 euro.	R	
	d) 150 euro.	F	
10	NN avlider utan testamente. Hon har inga bröstarvingar. Hennes föräldrar är inte vid liv. Däremot har NN två helsyskon och fyra halvsyskon som fortfarande lever. AA och BB har samma föräldrar som NN. CC har gemensam mor med NN medan DD, EE och FF har samma far som NN. Ange AA:s arvsandel av NN:s egendom på två decimaler när.		Perhe-ja perintöoikeutta pääpiirteissään 2017, s. 5.
	a) 16,67 procent.	F	
	b) 26,67 procent.	R	
	c) 37,50 procent.	F	
	d) 50,00 procent.	F	

DEL II 30 rätt/fel -frågor

1	Bruttonationalprodukten (BNP) mäter värdet av de varor och tjänster för slutlig användning som produceras i ett land under en given tidsperiod.	R	Kansantalous, s. 97-98.
2	En revalvering innebär ur de finländska företagens synvinkel att euron försvagas gentemot andra valutor.	F	Kansantalous, s. 181.
3	Konsumentprisindexet är ett mått på inflationen.	R	Kansantalous, s. 139.
4	Man standardiserar bokslutet, det vill säga gör justeringar till det, i syfte att utreda vad företaget officiellt rapporterat till beskattaren.	F	Mitä tilinpäätös kertoo, s. 144.
5	I binära optioner är utfallet antingen allt (1) eller inget (0).	R	Opi optiot, s. 23.
6	Enligt residualvinstmodellen fås aktiens pris som bokfört värde per aktie plus värdet av de förväntade residualvinsterna. Påstående: Förväntad residualvinst = skillnaden mellan den förväntade vinsten och vinstkravet.	R	Ammattimainen sijoittaminen, s. 153 & 235.
7	En möjlig förklaring till januarieffekten är att investerarna av skatteskal vill realisera förlusterna i slutet av året på de aktier som sjunkit i värde.	R	Ammattimainen sijoittaminen, s. 209.
8	Allokeringsbeslut = beslut över hur den totala egendomen ska fördelas mellan olika tillgångsslag.	R	Ammattimainen sijoittaminen, s. 144-145, 234.
9	Med institutionella investerare avses sådana investerare som har fullmakt att investera enbart i sådana värdepapper som emitterats av vissa klart definierade storföretag (institutioner).	F	Omaisuu denhoito, s. 15.

10	Då man investerar i strukturerade produkter ska man utöver allt annat även beakta kreditbetyget för emittenten av nämnda produkt.	R	Pääomaturvattu sijoittaminen, s. 146.
11	Handelsvolymen är en av de faktorer man vid teknisk analys utvärderar i syfte att förutspå den kommande prisutvecklingen.	R	Ammattimainen sijoittaminen, s. 223-224.
12	Din kund betraktar en obligation vars pris är 100 procent. Påstående: Detta betyder att obligationens marknadspris inte förändras under dess löptid, utan den är låst till 100 procent av obligationens nominella belopp.	F	Placerarens ränteguide, s. 12.
13	Din kund har investerat i ett konverteringslån. Påstående: Du kan berätta din kund att hennes investering ur finansteoretisk synvinkel inbegriper även en option.	R	Placerarens ränteguide, s. 26.
14	Fondens TER (Total Expense Ratio) = fondens courtagekostnader i procent av fondens värde.	F	Miten sijoitan rahastoihin, s. 154 ja 124
15	Branschkonsolidering innebär att nya utländska konkurrenter inträder på marknaden.	F	Omaisuudenhoito, s. 9.
16	AA investerade år 2010 i en frivillig individuell pensionsförsäkring med fondanknytning. Då AA nu blir bestående invalidiserad utreder han möjligheten att lyfta pensionsförsäkringens sparkapital. Påstående: I nämnda fall kan AA lyfta sparkapitalet.	R	Eläkesäästäminen 2017, s. 14.
17	Investeraren EE äger 98 procent av aktierna och rösterna i det onoterade bolaget Z Ab. Resterande 2 procent ägs av FF. Påstående: EE har rätt att lösa in FF:s aktier i Z Ab till gängse pris även i det fall att FF skulle motsätta sig det.	R	Hoppu-Hoppu s. 400.
18	Man vill ändra X Ab:s bolagsordning, som inte har några procedurregler i frågan. Bolaget har enbart ett aktieslag. Vid bolagsstämman är bolagets alla 10 000 aktier representerade. En aktie ger en röst. Enligt röstningsresultatet ges 6 000 röster för ändringen och 4 000 röster mot ändringen. Påstående: Förändringsförslaget förkastas.	R	Hoppu-Hoppu s. 365.
19	I en kontext av ansvarsfulla investeringar står förkortningen PRI för de principer som går under namnet <i>Principles for Responsible Investment</i> .	R	Vastuullinen sijoittaminen s. 13.
20	Med blankning (short selling) avses att investeraren säljer ett värdepapper denne inte äger i syfte att köpa det senare tillbaka. Påstående: Blankning är alltid förbjuden.	F	Parkkonen-Knuts s. 612.
21	En anställd vid ett värdepappersföretag marknadsför en investeringsprodukt. Kunden ges i och för sig korrekt information, men det framförs på ett missvisande sätt. Påstående: Handlingen var felaktig.	R	Parkkonen-Knuts, s. 61.

22	Värdepappersföretaget X Ab säljer bland annat fondbolaget Y Ab:s fonder till sina konsumentkunder. För sålda fondandelar får X Ab en premiering av Y Ab. Påstående: X Ab behöver inte informera sina kunder om denna sporre.	F	Nousiainen-Sundberg s. 127-128.
23	Fondbolaget X förvaltar fonden Z som investerar i aktier noterade på Y-börsen. Vid marknadsföringen av tillväxtandelar i Z jämförs fondens utveckling mot ett brett aktieindex på Y-börsen. Nämda index finns både som avkastningsindex och som prisindex. Avkastningsindexet inbegriper de utdelningar företagen betalat medan prisindexet inte gör det. Påstående: X kan vid sin marknadsföring välja vilken som helst version av indexet.	F	Nousiainen-Sundberg s. 132-133.
24	Din kund CC granskar på våren 2017 sin förhandsifyllda skattedeklaration. CC har under 2016 sålt fondandelar på vinst. Den överlåtelsevinst som uppkom är färdigt angiven korrekt på den förhandsifyllda skattedeklarationen. Påstående: CC ska spara de verifikationer som gäller denna transaktion till år 2023.	F	Placerarens skatteguide 2017, s. 7.
25	Investeraren CC köpte i januari 2008 aktier i börsbolaget X Abp för 800 euro och säljer dem i dag för 400 euro. CC har inte sålt annan egendom under skatteåret. Alla belopp är inklusive kostnader. Påstående: Man fastställer en överlåtelseförlust om 400 euro som CC kan dra av från överlåtelsevinsterna eller, om sådana saknas, från andra kapitalinkomster under de fem påföljande åren.	F	Placerarens skatteguide 2017, s. 28.
26	EE har gett ett förkott på arv till FF som är ett av hans två barn. EE dör åtta år senare. Påstående: Förskottsarvet beaktas inte då man verkställer arvsbeskattningen.	F	Fasoulas-Manninen-Niirinen s. 283.
27	AA gav år 2015 börsnoterade aktier till sitt barnbarn BB som gåva. AA hade köpt aktierna år 2010 för 50 000 euro. Vid gåvobeskattningen fastställdes aktierna vara värda 90 000 euro. BB säljer aktierna för 100 000 euro två år efter att ha mottagit gåvan. Påstående: Den beskattningsbara överlåtelsevinsten är 50 000 euro.	F	Fasoulas-Manninen-Niirinen s. 104-106
28	CC är den enda arvingen efter sin far som nyss dött. CC önskar avsäga sig arvet till förmån för sina egna barn. Påstående: Detta lönar sig inte eftersom detta utöver arvsskatten leder till en gåvoskatt då egendomen överförs på CC:s barn.	F	Fasoulas-Manninen-Niirinen s. 298-299.
29	Makarna AA och BB ingår ett inbördes nyttjanderättstestamente som bevitnas av CC allena som är samtidigt närvarande och ojävig. Påstående: Testamentet är i regel giltigt.	F	Hoppu-Hoppu s. 505.
30	AA och BB har det gemensamma barnet CC. AA:s faderskap är fastställt. AA och BB har inte varit gifta med varandra. AA har nu gift sig med DD med vilken han har det gemensamma barnet EE. DD har från sitt tidigare äktenskap dessutom barnet FF. Inget testamente föreligger. AA dör. Påstående: AA ärvs till hälften var av CC och EE.	R	Perhe-ja perintöoikeutta pääpiirteissään 2017, s. 2.

DEL III Fem öppna frågor.

1	Förklara följande begrepp: <i>ROTA</i> , <i>ROI</i> , <i>ROE</i> samt <i>ROCE</i> . Formler behöver inte ges.	Mitä tilinpäätös kertoo, s. 175-182.
2	Förklara begreppet <i>ETF</i> , det vill säga indexandel.	Miten sijoitan rahastoihin, alaluku 6.2 (s. 166-170).
3	I kompendiet <i>Joukkorahoitus</i> nämns fördelar och utmaningar med olika typer av gräsrotsfinansiering jämfört med traditionella finansieringsarrangemang. Nämn tre fördelar och tre utmaningar.	Joukkorahoitus, s. 4-5.
4	Vilka förutsättningar gäller för att framföra prognoser om den kommande avkastnings- eller värdeutvecklingen vid marknadsföring av investeringsprodukter?	Nousiainen-Sundberg s. 139.
5	Hur beskattas överlåtelser mellan privatpersoner då överlåtelser sker till underpris?	Fasóúlas-Manninen-Niiranen s. 281.